

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан юридичного факультету

Т.О. Коломоєць
(підпис) (ініціали та прізвище)
«01» вересня 2023 р.

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІА ІНФОРМАЦІЇ З
ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

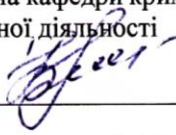
підготовки другого (магістерського)
рівня вищої освіти очної (денної) та заочної
(дистанційної) форм здобуття освіти спеціальності
262, “Правоохоронна діяльність”
освітньо-професійна програма “Правоохоронна діяльність”

Укладач: Мельковський Олександр Вікторович к.ю.н., доцент, доцент кафедри кримінального права та правоохоронної діяльності

Обговорено та ухвалено на засіданні
кафедри кримінального права та
правоохоронної діяльності

Протокол № 1 від “31” серпня 2023 р.

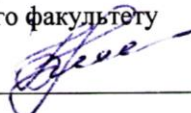
В.о. завідувача кафедри кримінального права та
правоохоронної діяльності

_____ І.В. Єна
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною
радою юридичного факультету

Протокол № 1 від “05” вересня 2023 р.

Голова науково-методичної ради
юридичного факультету

_____ І.В. Єна
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено:
Гарант освітньої програми

(підпис)
(ініціали, прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна(дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 26 Цивільна безпека	Загальна кількість кредитів –3	Обов’язкова	
		Цикл дисциплін Професійної підготовки спеціальності	
Спеціальність 262 Правоохоронна діяльність	Загальна кількість годин –90	Семестр:	
		1 -й	1 -й
Освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність	Загальна кількість змістовних модулів - 4	Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні заняття	
Рівень вищої освіти: магістерський	Загальна кількість поточних контрольних заходів - 4	14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		62 год.	82 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Правовий режим державної таємниці» є набуття основних знань щодо правових основ, сутності та особливостей єдиного порядку забезпечення охорони державної таємниці в державі, визначеними заходами щодо забезпечення режиму секретності, методикою віднесення інформації до державної таємниці та здійснення дієвого контролю за забезпеченням

охорони державної таємниці, формування вмінь та навичок щодо порядку організації секретних робіт.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- засвоєння здобувачами теоретичних знань, умінь і компетентностей для здійснення діяльності, щодо забезпечення режиму секретності та додержання державної таємниці
- набуття здобувачами теоретичних знань і умінь щодо складання документів секретного діловодства та адміністративно-процесуальних та інші документів;
- вироблення готовності здобувачів до прийняття відповідних професійних рішень згідно наявної оперативної обстановки;
- набуття здобувачами навичок практичної реалізації заходів та прийомів захисту та охорони державної таємниці;
- отримання вмінь та навичок щодо оформлення вхідної та вихідної секретної документації;
- набуття здобувачами навичок щодо порядку отримання та використання в межах своєї компетенції службових секретних документів, підготовки документів з різними ступенями секретності;
- отримання вмінь щодо розв'язання типових ситуацій, що виникають під час професійної діяльності, а також організувати свою діяльність на основі певного алгоритму;
- вироблення здатності виявляти та аналізувати проблемні питання в діяльності підрозділів що забезпечують режим секретності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Загальні компетентності ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>Спеціальні компетентності СК 1.Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.</p>	<p>Поточний контроль здійснюється шляхом виконання таких обов'язкових видів роботи, як виступ з питань певної теми розділу на практичному занятті; доповідь з проблемної тематики з презентацією; участь у обговоренні дискусійних питань; письмова контрольна робота, та додаткових видів роботи - участь у ділових (ситуативних) іграх; робота в групах; участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці</p>

<p>СК 9. Здатність обирати оптимальні методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку</p> <p>СК 10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань.</p> <p>СК 15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.</p> <p>РН 2. Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.</p> <p>РН 3. Організувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність</p> <p>РН 4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.</p> <p>РН 8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.</p> <p>РН 10. Користуватись державною системою урядового зв'язку, Національною системою конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку.</p> <p>РН 11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.</p> <p>РН 17. Розуміти основи забезпечення національної безпеки, особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальних засобів, засобів фізичної сили); технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації; інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні); оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності).</p> <p>РН 18. Мати навички вирішення завдань у складі міжвідомчих органів з проблем забезпечення безпеки та підтримання правопорядку.</p> <p>РН19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних</p>	<p>публікацій, участь в конкурсах тощо); завдання творчого характеру</p> <p>Проміжний контроль - проводиться наприкінці вивчення базового модуля шляхом тестування.</p> <p>Підсумкові контрольні заходи проводяться по завершенню семестру та мають дві складові - письмова відповідь на іспиті та захист групового творчого проекту або індивідуального дослідницького завдання.</p> <p>Добір балів – можливість для здобувачів, які пропустили заняття з поважних причин показати отримані знання.</p>
---	--

<p>загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.</p> <p>РН 21. Використовувати сучасні спеціальні оперативні та оперативно-технічні засоби та застосовувати оптимальний комплекс оперативно-розшукових заходів для виявлення, припинення та розкриття злочинів за колабораційну діяльність та пособництво державі-агресору.</p>	
--	--

Міждисциплінарні зв'язки.

Основні міждисциплінарні зв'язки дисципліна має з такими обов'язковими та вибірковими компонентами освітньо-наукової програми: «Актуальні проблеми оперативно-розшукової діяльності»

«Криміналістика», «Кримінальний процес», «Надання медичної допомоги працівниками правоохоронних органів», «Техніко-криміналістичне забезпечення ОРД» та інші.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Поняття, суть та значення режиму секретності.

Поняття, суть і значення режиму секретності. Предмет, завдання і система курсу «Правовий режим державної таємниці». Правова основа режиму секретності в Україні. Режим доступу до інформації. Інформація з обмеженим доступом. Конфіденційна інформація. Таємна інформація. Поняття, суть та значення державної таємниці.

Тема 2. Відомості обмеженого поширення, які циркулюють в системі правоохоронних органів України.

Порядок віднесення інформації до державної таємниці. Засекречування та розсекречування матеріальних носіїв секретної інформації. Порядок допуску до державної таємниці. Державний експерт з питань таємниць: його права та обов'язки. Повноваження СБУ щодо режиму секретності. Строки дії рішення про віднесення інформації до державної таємниці. Ступені секретності та гриф секретності. Форми допуску до державної таємниці.

Змістовий модуль 2.

Тема 3. Поняття документів і значення діловодства та документообігу в державних органах.

Поняття і завдання діловодства, його значення в діяльності установ. Нормативно-методична база діловодства. Документ: поняття, класифікація, поліфункціональність. Структура діловодних процесів. Сутність документообігу в діяльності державних органів, його основні стадії і їх характеристики, вимоги, що пред'являються до нього. Уніфікація і стандартизація документів. Уніфікована форма документа. Структура документа. Поняття і значення реквізитів документів. Вимоги, що пред'являються до оформлення реквізитів документів.

1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	7	3	4	1	4	-	17	22	5	10	15
2	15	7	3	4	1	4	2	15	20	5	10	15
3	15	7	1	3	1	3	2	15	20	5	10	15
4	15	7	1	3	1	3	-	15	20	5	10	15
Усього за змістові модулі	90	28	8	14	4	14	4	62	82	20	40	60
Підсумковий семестровий контроль залік								30	30	20	20	40
Загалом	90									100		

4.

Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д	з/дист
		ф.	ф.
1	2	3	4
1	Тема 1. Поняття, суть та значення режиму секретності. Тема 2. Відомості обмеженого поширення, які циркулюють в системі правоохоронних органів України	4	1
2	Тема 3. Поняття документів і значення діловодства та документообігу в державних органах	4	1
3	Тема 4. Порядок оформлення основних видів організаційно-розпорядчих документів і довідково-інформаційних документів. Контроль і виконання документів в державних органах	3	1

4	Тема 5. Секретне діловодство. Основні правила виконання секретних робіт Тема 6. Обов'язки та відповідальність працівників правоохоронних органів, які допущені до державної таємниці	3	1
Разом		14	4

5.

Теми практичних занять

№ змістово го модуля	Назва теми	Кількіс ть	
		годин	
		о/ д	з/дис т
1	2	3	4
1	Тема 1. Поняття, суть та значення режиму секретності. Тема 2. Відомості обмеженого поширення, які циркулюють в системі правоохоронних органів України	4	1
2	Тема 3. Поняття документів і значення діловодства та документообігу в державних органах	4	1
3	Тема 4. Порядок оформлення основних видів організаційно-розпорядчих документів і довідково-інформаційних документів. Контроль і виконання документів в державних органах	3	1
4	Тема 5. Секретне діловодство. Основні правила виконання секретних робіт Тема 6. Обов'язки та відповідальність працівників правоохоронних органів, які допущені до державної таємниці	3	1
Разом		14	4

6. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання**	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Тестування в Moodle	За навчальними матеріалами ЗМ 1	Кількість тестових питань – 10 Правильна відповідь оцінюється у 1бал	10
	<p>Виконання практичних завдань:</p> <p>1. Накресліть схеми:</p> <p>а) компетенція державних органів у сфері охорони державної таємниці;</p> <p>б) компетенція органів місцевого самоврядування у сфері охорони державної таємниці;</p> <p>в) компетенція посадових осіб у сфері охорони державної таємниці.</p> <p>2. На підставі вивчення відповідних вітчизняних та зарубіжних джерел зробити порівняльний аналіз визначення поняття відомості обмеженого поширення в Україні та в зарубіжних країнах.</p> <p>3. Накресліть схеми:</p> <p>а) нормативна база діловодства в діяльності державних органів України;</p> <p>б) методична база діловодства в діяльності державних органів України;</p> <p>в) співвідношення основних та додаткових реквізитів документів.</p>	Відповіді на поставлені в завданні питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Wordта прикріплюються на сторінці дисципліни	Правильне вирішення однієї задачі оцінюється у 1бал	5

	<p>4. Накресліть схеми:</p> <p>а) класифікація організаційних документів;</p> <p>б) класифікація розпорядчих документів;</p> <p>в) класифікація довідково-інформаційних документів.</p> <p>5. Проаналізуйте основні правила виконання секретних робіт та органи які їх здійснюють. Запропонуйте перелік нових правил (декількох пунктів) для покращення роботи секретного діловодства в Україні.</p>			
Усього заЗМ 1контр. заходів	2			15
2	Тестування в Moodle	За навчальними матеріалами ЗМ 2		10
	<p>Виконання практичних завдань: Розв'яжіть задачі:</p> <p>1. Петухов, працюючи викладачем кафедри військової підготовки університету, мав допуск до державної таємниці. Він отримав топографічну карту, яка містила відомості, що становлять державну таємницю. Після проведення заняття Петухов по картці обліку видачі документа передав зазначену карту для ознайомлення студентам кафедри, які, не маючи допуску до державної таємниці, ознайомилися з</p>	<p>Відповіді на поставлені в завданнях питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни</p>	<p>Правильне вирішення однієї задачі оцінюється у 1 бали</p>	5

нею. Вирішіть питання про відповідальність Петухова.

2. Прибиральниця державного підприємства з виробництва зброї отримала завдання збирати відомості, що становлять конфіденційну інформацію та належать державі. Її поведінка привернула увагу працівників служби безпеки цієї установи. Під час огляду приміщення для зберігання технічного приладдя у прибиральниці було знайдено копії важливих креслень новітньої зброї. Вирішіть питання про відповідальність прибиральниці.

3. Інформацію про особовий склад органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність або розвідувальну чи контррозвідувальну було віднесено до державної таємниці у сфері державної безпеки та охорони правопорядку. Перерахуйте дії Державного експерта з питань таємниць відповідно до покладених на нього завдань Законом України «Про державну таємницю» щодо правильності такого віднесення.

4. Мотивованим рішенням Державного експерта з питань таємниць за його власною ініціативою було віднесено інформацію про експорт та імпорту озброєння, військової і спеціальної техніки, окремих стратегічних видів сировини і продукції до секретної державної таємниці. Визначте правильність/хибність дій експерта. Вкажіть на можливі помилки у його

	<p>роботі. З'ясуйте міру його відповідальності.</p> <p>5. В мережі Інтернет знайдіть Звіт відомостей, що становлять державну таємницю, прочитайте його уважно та підготуйте аналітичну довідку наступного змісту: рік, в якому було внесено найбільшу кількість змін/доповнень/виключень; рік, в якому було внесено найменшу кількість змін/доповнень/виключень; інформація, яких саме змін/доповнень/виключень стосувалася; які політичні/економічні процеси в державі на це впливали.</p>			
Усього заЗМ 2 контр. заходів	2			15
3	Тестування в Moodle	За навчальними матеріалами ЗМ 3	<p>Кількість тестових питань – 10</p> <p>Правильна відповідь оцінюється у 1</p>	10

			бал	
	<p>Виконання практичних завдань:</p> <p>1. Накресліть схеми:</p> <p>а) покрокова процедура засекречування матеріальних носіїв секретної інформації;</p> <p>б) покрокова процедура розсекречування матеріальних носіїв секретної інформації;</p> <p>в) перелік посад, які дають право посадовим особам, що їх займають, надавати матеріальним носіям секретної інформації грифи секретності.</p> <p>2. На підставі вивчення відповідних вітчизняних та зарубіжних джерел зробити порівняльний аналіз визначення поняття відомості обмеженого поширення в Україні та в зарубіжних країнах.</p> <p>3. Розкрийте зміст такої норми закону, як «інформація з обмеженим доступом може бути поширена, якщо вона є суспільно необхідною, тобто є предметом суспільного інтересу, і право громадськості знати цю інформацію переважає потенційну шкоду від її поширення» (ст. 29 Закону України «Про інформацію»). Висловіть своє ставлення до цієї норми закону. Порівняйте всі «за» та «проти» існування цієї норми.</p> <p>4. На підставі вивчення відповідних вітчизняних та зарубіжних</p>	<p>Таблиця оформлюється у документі формату Word та прикріплюється на сторінці дисципліни</p> <p>Відповіді на поставлені в завдання питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни</p>	<p>Правильне заповнення таблиці оцінюється у 3 бали</p> <p>Правильне вирішення однієї задачі оцінюється у 1 бали</p>	<p>5</p>

	джерел зробити порівняльний аналіз визначення поняття документообіг в державних органах в Україні та в зарубіжних країнах. 5. Розкрийте зміст кожної із стадій документообігу в діяльності державних органів. Встановіть спільне та відмінне між ними. Дослідіть вплив форми побудови графіків документообігу. Встановіть взаємозв'язок між стадіями та формами побудови графіків документообігу.			
Усього заЗМ 3 контр. заходів	2			15
4	Тестування в Moodle	За навчальними матеріалами ЗМ 4	Кількість тестових питань – 10 Правильна відповідь оцінюється у 1бал	10

	<p>Виконання практичних завдань:</p> <p>1. Інформацію про особовий склад органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність або розвідувальну чи контррозвідувальну було віднесено до державної таємниці у сфері державної безпеки та охорони правопорядку. Перерахуйте дії Державного експерта з питань таємниць відповідно до покладених на нього завдань Законом України «Про державну таємницю» щодо правильності такого віднесення.</p> <p>2. Мотивованим рішенням Державного експерта з питань таємниць за його власною ініціативою було віднесено інформацію про експорт та імпорту озброєння, військової і спеціальної техніки, окремих стратегічних видів сировини і продукції до секретної державної таємниці. Визначте правильність/хибність дій експерта. Вкажіть на можливі помилки у його роботі. З'ясуйте міру його відповідальності.</p> <p>3. В мережі Інтернет знайдіть Звід відомостей, що становлять державну таємницю, прочитайте його уважно та підготуйте аналітичну довідку наступного змісту: рік, в якому було внесено найбільшу кількість змін/доповнень/виключень; рік, в якому було внесено найменшу кількість змін/доповнень/виключень; інформація, яких саме змін/доповнень/виключень стосувалася; які політичні/економічні</p>	<p>Відповіді на поставлені в задачі питання та їх обґрунтування оформлюються у документі формату Word та прикріплюються на сторінці дисципліни</p>	<p>Правильне вирішення однієї задачі оцінюється 1 бал</p>	<p>5</p>
--	--	--	---	----------

	<p>процеси в державі на це впливали.</p> <p>4. Накресліть схеми:</p> <p>а) нормативна база діловодства в діяльності державних органів України;</p> <p>б) методична база діловодства в діяльності державних органів України;</p> <p>в) співвідношення основних та додаткових реквізитів документів.</p> <p>5. Розв'яжіть задачу:</p> <p>Борис приїхав до України та вирішив зустрітися зі своїм приятелем Германом. Під час зустрічі вони розпивали алкогольні напої та розмовляли про життя. У стані сп'яніння Герман розповів своєму приятелю про те, що він працює на оборонному заводі та зараз вони працюють над новим пристроєм, який виявляє будь-які літаки у радіусі 100 км. Борис задавав питання Герману про його новий пристрій на які Герман охоче відповідав і навіть накреслив принцип роботи приладу. Невдовзі цей прилад було вироблено у сусідній країні на шкоду інтересам України. Виявилось, що Борис був їхнім агентом, однак Герман цього не знав. Вирішіть питання про відповідальність винних осіб.</p>			
<p>Усього заЗМ 4 контр. заходів</p>	<p>2</p>			<p>15</p>

Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60
---	----------	--	--	-----------

7. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Тестування в Moodle	передбачає відповіді на 20 тестових питань	правильна відповідь оцінюється у 1 бал за одне тестове питання (max 20 балів)	20
	Захист групового творчого проекту або індивідуального дослідницького завдання	здійснюється на заліковому тижні. Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даними видами робіт	вдало виконаний проект, який відповідає вимогам новизни, актуальності, проблемності оцінюється (max 20 балів)	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

8. Рекомендована література

Основна література

1. Загальне адміністративне право : підруч. / за ред. І. С. Гриченко. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 544 с.
2. Марущак А.І. Правові основи захисту інформації з обмеженим доступом : Курс лекцій. – К.: КНТ, 2007. – 208 с.
3. Ліпкан В.А. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції : навч. посібник / В. А. Ліпкан, Ю. Є. Максименко, В. М. Желіховський – К.: КНТ, 2006. – 280 с.
4. Організаційно-правові основи захисту інформації з обмеженим доступом: Навч. посіб. / А.Б. Стоцький, О.І. Тимошенко, А.М. Гуз та ін.; за заг. ред. В.С. Сідака. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2006.– 232 с.

Додаткова література

1. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. – К., 1992. – С.18-24.
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. – К., 1992. – С. 36-62.
3. Європейська конвенція з прав людини (Конвенція про захист прав і основних свобод людини від 4 листопада 1950 року) // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій. – Амстердам – Київ, 1996. – С. 12-17.
4. Конституція України від 28.06.96 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України від 23.07.96 р., № 30, ст.141.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012. // Голос України. – 2012. – 19 травня (№ 90-91).
6. Кримінальний кодекс України: Чинне зак-во зі змінами та допов. на 2 січня 2014 року / Україна. Закони. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2014. – 207 с.
7. Благодарний А.М. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про державну таємницю: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / А.М. Благодарний; Ін-т законодавства Верховної Ради України. – К., 2006. – 20 с.
8. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19 червня 2003 року № 964-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 39, ст.351.
9. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3475-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 30. – Ст. 258.
10. Про державну службу: Закон України від 16 грудня 1993 р. № 3723-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 52 – Ст. 490.
11. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 р. № 3855-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №16. – Ст. 93.
12. Про дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України: Закон України від 22 лютого 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006.- № 29.
18. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. // Голос України.–2002.–27 березня.
19. Міжнародні стандарти забезпечення свободи слова: Зб. публікацій міжнар. організації “Артикль 19” / “Артикль 19. Всесвітня кампанія за свободу слова”, міжнародна організація; лабораторія законодавчих ініціатив. – К.: Міленіум, 2003. – 140 с.
20. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16 грудня 1966 р. // Збірник нормативних актів з питань правозахисної діяльності. – К., 1995. – 542 с.
21. Загальна декларація прав людини. Прийнята третьою сесією Генеральної Асамблеї ООН, резолюція 217А (III) від 10.12.1948 р.
22. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 р.
23. Європейська соціальна хартія (переглянута) від 03 травня 1996 р.
24. Положення про порядок здійснення криптографічного захисту інформації в Україні: Указ Президента України від 22 травня 1998 року N 505/98.
25. Положення про проходження служби рядовим та начальницьким складом органів внутрішніх справ України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 1991р. № 114. / Оголошено наказом МВС України № 358 від 13 вересня 1991 р.
26. Звод відомостей, що становлять державну таємницю: Наказ СБУ від 12 серпня 2005 р. № 440.
27. Про затвердження Переліку відомостей, які містять конфіденційну інформацію, що є власністю держави, і яким надається гриф обмеження доступу "Для службового користування": Наказ Міністерства аграрної політики України від 1 березня 2005 р. № 83.
28. Про затвердження Переліку конфіденційної інформації, що є власністю держави і якій надається гриф обмеження доступу "Для службового користування: Наказ Державного департаменту морського і річкового транспорту Міністерства транспорту України від 4 червня 2004 р. № 148.
29. Про затвердження Переліку конфіденційної інформації, що є власністю держави: Наказ Міністерства освіти і науки України від 28 березня 2008 р. № 273.

30. Про затвердження положення про Департамент документального забезпечення та режиму МВС України: Наказ МВС України від 23 жовтня 2006 р. № 1030.

31. Про затвердження Правил поведінки та професійної етики осіб рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 22 лютого 2012 року № 155.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>
2. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних та кримінальних справ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sc.gov.ua/>.
3. Головне управління державної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ovu.com.ua/articles/533-golovne-upravlinnya-derzhavnoyi-sluzhbi-ukrayini/publisher>.
4. Державна кримінально-виконавча служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/index>.
5. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/>.
6. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua>
7. Міністерство внутрішніх справ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : mvs.gov.ua/.
8. Міністерство юстиції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua>
9. Генеральна прокуратура України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua>
10. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>
11. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.catalogue.nplu.org>.

